

روایت‌های ناب حسینی در «واحه»

در میان ویژه‌برنامه‌های محرمی که از تلویزیون پخش شد، واحه برنامه‌ای دیدنی بود. روایاتی شنیدنی از کسانی که به دلیل بروز اتفاقی زندگی‌شان به امام حسین (ع) گره خورد. روایت‌های شنیدنی که از زبان مردم عادی بازگو شد. این برنامه که از جمله برنامه‌های مناسبی برای دهه نخست محرم بود در ۱۳ قسمت تهیه شده بود که ساعت ۱۰ شب از شبکه پنج پخش می‌شد. در برنامه واحه مهمانانی که همگی از مردم عادی بودند، حاضر شدند. کسانی که یک اتفاق زندگی‌شان به سیدالشهدا (ع) گره می‌خورد و باعث شده بود تا مسیر متفاوتی را در مقایسه با گذشته دنبال کنند. در این برنامه علاوه بر اینکه گفت‌وگویی بین مجری و میهمانان صورت می‌گرفت، مستندهایی هم از زندگی اجتماعی، فردی و خانوادگی میهمان برنامه پخش شد.

اهمیت بررسی شاعر دینی در برنامه «بیکران»

«بیکران» یکی دیگر از برنامه‌های مناسبی ایام محرم و عزاداری سید و سالار شهیدان امام حسین (ع) بود. این برنامه که در ۱۰ قسمت از شبکه ۴ پخش

شد، متفاوت‌تر از دیگر برنامه‌های محرمی بود. برنامه بیکران با بررسی ابعاد تاریخی و اجتماعی وقایع عاشورا از زوایای مختلف به این واقعه تاریخی پرداخته بود. بررسی شعر عاشورا و آسیب‌شناسی شعر هیئت، روایت وقایع عاشورا و حرکت اسرا و همچنین تعریف پیروزی خون بر شمشیر از جمله مباحث برنامه بیکران بود. عاشورا و هویت ایرانی، شعر عاشورایی، مناسک و شاعر دینی، کارکردهای هیئت و عزاداری، گرامر ادب داشت یاد مرحوم استاد «مهدی پیشوایی» (از استادان میرز تاریخ اسلام)، دوگانه‌های تاریخی در عاشورا، عصر عاشورا، پس از عاشورا و فتح خون عنوانی قسمت‌های مختلف این برنامه را تشکیل داد. در برنامه بیکران کارشناسان علاوه بر بررسی اهمیت و ضرورت شاعر دینی به نقش هیئت و عزاداری در انسجام فرهنگی و اجتماعی پرداختند. حجت‌الاسلام منتظری مقدم، حجت‌الاسلام عباس محسنی، دکتر حسین کچویان، حجت‌الاسلام سهرابی، دکتر محمدحسین رجبی دوانی، دکتر سینا کلهر، دکتر میثم مهدیار، دکتر منتظری مقدم و... از میهمانان و کارشناسان این برنامه بودند.

«تکیه‌گاه» هیئت را به خانه آورد

تکیه‌گاه برنامه‌ای بود که از اول محرم به مدت ۱۳ شب از شبکه سه پخش شد و با شعار محوری «نسل به نسل در پناهت هستیم» سعی کرد تکیه‌ها را به خانه‌ها ببرد. «حسن نظری» تهیه‌کننده تکیه‌گاه درباره این برنامه می‌گوید: «دکور برنامه را به گونه‌ای طراحی کردیم تا شکل ظاهری تکیه عزاداری حفظ شود. در گوشه‌ای از آن منبر سخنران برنامه را داشتیم.

برنامه به گونه‌ای چیده شده بود که بعد از تمام شدن صحبت‌های سخنران، مداحی شروع می‌شد؛ یعنی همان برنامه‌هایی که تکیه‌ها و هیئت‌های بیرون انجام می‌دادند. تکیه‌گاه تنها یک برنامه نبود، بلکه هدف از تولید آن ساخت تکیه برای کسانی بود که نمی‌توانستند در هیئت‌ها حاضر شوند. تهیه‌کننده برنامه تکیه هدف از ساخت این برنامه را این گونه بیان می‌کند: «بسیاری از خانواده به دلیل شرایط کرونایی و رعایت پروتکل‌های بهداشتی محرم امسال را در خانه ماندند. تکیه‌گاه با این هدف که یک تکیه مذهبی را در خانه‌ها داشته باشیم، تولید و پخش شد. شعار برنامه همان هیئت خانگی و هر خانه یک حسینیه بود». او در ادامه سخنانش به بخشی از برنامه که معرفی یک شهید بود اشاره می‌کند و می‌افزاید: «برنامه به گونه‌ای طراحی شده بود که در هر قسمت از آن یک شهید را معرفی می‌کردیم. نمی‌خواستیم برنامه صرفاً ارتباط زنده با یک هیئت باشد، بلکه می‌خواستیم یک برنامه استودیویی خوب برای ماه محرم باشد که در هر قسمت از آن به معرفی و زندگی‌نامه یک شهید هم پرداخته شود». عوامل برنامه تکیه‌گاه استودیویی این برنامه را در بخشی از حسینیه بزرگ فاطمیه تهران در نظر گرفته بودند تا حال و هوای حسینیه واقعی را به وجود آورند. برنامه تکیه‌گاه همان احیای سنت عزاداری‌های خانگی بود که بیشتر در قدیم رواج داشت. وجود پرچم نسل به نسل در پناهت هستیم در پشت سر مجری برنامه خود معرف همین موضوع بود. «محمد خاکساری» مجری برنامه تکیه‌گاه در حالی که به تفاوت اجرایش در این برنامه با دیگر برنامه‌ها اشاره می‌کند، می‌گوید: «اولین هدفی که برنامه تکیه‌گاه دنبال می‌کرد و برایم جذاب بود، همان احیای سنت حسینیه‌های خانگی قدیمی بود. رسمی که شاید سال‌ها قبل بوده و ما از کودکی شاهد بودیم که پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها بامان در خانه‌هایشان مراسم عزاداری ابا عبدالله (ع) را برگزار می‌کردند».